

Nezištní dárci nevyzměřeli

Veřejné dary patří k občanské společnosti. Darování krve je jedinečným darem člověka člověku. Krev hraje v současné medicíně nezastupitelnou a stále rostoucí roli. Nelze ji uměle vyrobit. V průměru dostane každý občan za svůj život 4x krevní transfúzi a 12x preparát vyrobený z krve! Hematologicko–transfuzní oddělení Nemocnice Znojmo eviduje 4 441 dárců. Na dnešní dobu obdivuhodné, úžasné číslo. Připojuji k němu špetku statistiky: počet mužů – 1 938, počet žen – 2 503, v roce 2011 přibylo 303 nových dárců.

Bezplatné (přesněji bezpříspěvkové, v našich podmínkách se užívá i původní název čestné) dárcovství krve a jejích složek je hodno podpory a též morálního ocenění. Český červený kříž pravidelně oceňuje bezpříspěvkové dárci krve udělováním vyznamenání. Zlatý kříž ČČK 1. třídy (160 odběrů) vlastní deset dárců (údaj k 17. 2. 2012). Rekordmany v tomto směru jsou: Ing. Eva Pavlíková z Damnic (246 odběrů), Jiří Vítek ze Znojma (242 odběrů), JUDr. Jaromír Kapinus ze Znojma (240 odběrů). Ve znojenské nemocnici evidují dárci, kteří mají ještě více odběrů než zde jmenovaní, nechali si však za některé z těchto odběrů zaplatit.

Darovat zdraví se dá i jinak – prostřednictvím krvetvorných buněk. V českých registrech dárců těchto buněk, nazývaných též registry dárců kostní dřeně (vstup pro osoby ve věku 18–35 let) určitě figuruje řada lidí ze Znojemska, kteří svým rozhodnutím stát se dárcem zvyšují naději na záchranu lidského života.

Nebýt dárců, kteří věnovali předměty muzejní povahy, nemohlo by se naše město pyšnit tak kvalitními exponáty, jaké nabízí Jihomoravské muzeum. Jelikož výčet dárců ve více než 130leté historii muzea by byl předlouhý (muzeu by slušela existence úplného přehledu dárců vystaveného na nějakém čestném místě), připomenu jen některé. Slavný sochař Hugo Lederer, znojemský rodák, věnoval sedm bronzových soch tanečnic. Alice Marie Wienerová (pocházela sice ze severních Čech, ve Znojmě však prožila velkou část života) darovala celou svoji pozůstalost (sestávala z osobních šperků, obrazů, uměleckých předmětů, knih a písemností osobní povahy včetně velké sbírky pohlednic a fotografií). Božena Květoňová (provdaná Velebová, manželka advokáta JUDr. Viléma Veleby) darovala sbírku mincí a medailí svého otce, učitele Josefa Květoně. Existují však i dárci současní. Kolekcí krystalovaných nerostů z Afghánistánu obohatil geologické sbírky Miroslav Jordánek, polní kaplan a znojemský rodák, účastník vojenských misí v Kosovu a Afghánistánu. Anděle Svobodové a její dceři patří dík za darování obrovského souboru věcí různého charakteru, např. svatebních šatů z roku 1912. Loňský dar Marie Hájkové z Rešic se pyšní velikou sbírkou textilií s řadou unikátních exponátů.